

Eitt gott orðaskifti

Oddagrein

SENDINGIN um Føroyar í sjónvarpinum friggjakkvöldið í seinastu viku var áhugavert og í hvussu so er fyr danir upplýsandi. Hetta verði sagt, hóast tað vóru hol og einfaldinga, ið kunnu tykjast sum brek, so var sendingin eitt ljós afturimóti tí mósni, danskir fjølmiðlar hava borðreitt við hesi árin síðan oktober 1992.

IKKI minni áhugavert var orðaskiftið í útvarpinum eftir sjónvarpssendingina. Tað, sum hevur eyðkent flestu viðgerðir av føroysku kreppuni í donskum fjølmiðlum hevur verið donsk skaðafrei og betrivitan, meðan føroysku luttakarnir hava ført seg fram við øllum møgulum og ómøgulum undanförs- um og uttanumtosi.

MEN hesuferð var væl øðrvísi og tyktist tað sum føroysku umboðini dugdu væl at argu- mentera og fyr fyrstu ferð fingur danir veruliga nøkur onnur sjónarmið enn tað vanliga mósni- ið, sum danska pressan hevur borðreitt við. Hetta er fyr alt tað eisini galdandi fyr føroyingarnar í sjónvarpssendingini. Tað kom fram í báðum sendingum, at myndin av Føroyum og kreppuni her er ikki so einföld, sum danskir fjølmiðlar og partvis danskir politikarar hava gjørt tað til.

SOSTATT eiga føroyingarnir í sendingini rós fyr teirra verk. Skal nakað vera at finnast at, so má tað vera hetta, at ein av luttakarunum kom fram aftur við gamla tosinum um, at heimastýrisskipanin ger okkum ábyrgdarleys og at hon - sjálf skipanin - sostatt er orsök in til okkara vanstöðu. Hetta er ikki beint. Uttan mun til skipan, hava vit ábyrgd og eingin skipan fritekur eitt fólk fyr ábyrgd. Heima- stýrisslógin kann ikki lastast fyr, at viðkomandi luttakari í sendingini ferð eftir ferð eins og aðrir tingmenn hevur reist seg og atkvøtt fyr einum veðhaldi fyr og øðrum eftir - hvørt vitleysari og ábyrgdarleysari enn annað. Ting- menn høvdu sín fria vilja og vóru undir ábyrgd, nevniliga tí ábyrgd, sum liggur í einumhvørjum menniskja uttan mun til, hvørjari politiskari skipan viðkomandi virkar í. Meira einfalt kann tað sigast soleiðis: »Tað er ikki forboðið ting- monnum og landsstýrismonnum at brúka høvdið!« Tá hetta er sagt, skulu vit straks leggja afturat, at eingin hevði verið fegnari enn vit her á blaðnum, um vit sluppu frá heimastýrisslóginu og fingur aðra og frælsari skipan. Men sum sagt hetta er eingin álvar- som atfinning, tí danir hava høvdið hatta so ofta og taka tað við einum brosi. Samanum- tikið gjørdur allir føroyingar sær sjálvum og tjóðini øru við sakligum argumentum og væl- valdum orðum. Eitt gott orðaskifti, ið ivaleyst hevur gjørt gagn, har tað var ætlað at gera gagn - í Danmark.

Sosialurin

Viðmerking

Hann, ið sáar vind skal heysta storm, ilt er ilt skap at eggja

Hogni Debes Joensen sigur í eini grein, at hann vil ikki hava nýkomnu Dansk-Føroysku orðabókina standandi á bókahyllini. Og tað munnu vera fleiri enn hann, sum so gera. Hóast vit ikki mugu gloyma, at meginparturin av hesi bók er endurprent av tí gomlu orðabókini.

Nú er tað so, at ein onnur orðabók kemur skjótt, og eiga serliga skúlnir at biða við at keypa, til tann bók in er komin, so teir ikki forkubba seg.

Men tað, sum fekk meg at skriva hetta, var at Eyðun Andreassen fær tað til, at Hogni „óbeinleiðis mælir til bókahælling“. Eyðun má vera gyrdur í brókum,

at hann riður so niðarlaga. Eftir er bara at nevna, at Sosialurin fær hesa fløður til á forsiðuni: „Orðabóka- kriggi: Mæli til bókahælling“. Hava huldulúkini í Mál- teiginum gjørt tykkum púra heilavillar?

Og í týsdagsblaðnum (9.1) er oddagrein „Orðas- kifti um málið“. Ein orðas- kifti misskilt demokrati og fólkastýri. Hvør hugs- andi kundi hugsa sær at hava orðaskifti við hesar or- ligu huldumenn.

„Orðaskifti er fortreytin fyr fólkaraði“. Nei, tú kann ikki hava nakað orðaskifti við óvitandi fanatikarar. Tað er burturspilt.

„Hann, ið sáar vind skal heysta storm.“

Ja, ja, tað er hent fyrr, at menn ræðast sín egna alva.

TÁ TORNAR TÁ IÐ TÁ REGNAR

Tá ið tað regnar
Tá ið tað regnar við
Tá ið tað regnar við órætt- visi

Tá tornar
Tá tornar við
Tá tornar við orðum
Orðini torna
Tá verður turringer
Tá verður
Oyði.

(Tungl 1987)

Steinbjørn B. Jacobsen

Lesarabrøv

Elis og Kári koyra melis í hárið bla...bla... bla...vrøvl.

Sendingin Lurtararnir og Vit hjá Útvarpið Føroya er sjunkað undir lægmarkið. Tað er verðið alt meira van- ligt, at tað, sum lisið verður upp av innsendum brøvum, bart út sagt ikki er borðbart.

Einaferð varð latið eitt krúss fyr ta bestu yrking- ina, sum inn kom. Hetta var í lagi. Og okkurt kom eisini, sum veruliga kundi kallast yrking. Men tað, sum nú ofta kemur - á rimi vil onkur vera við - er ov vánaligt.

Eg havi einaferð høvdi, at Kári Olsen hevur lagt frá sær, tí tað, innsett var, ikki var borðbart. Og tað er í finasta lagi, at hann ger so. Men tað er bara alt ov sjálv- dan, at so er.

Tað vendir sær í fólk, tá vertirnir sita og lesa allar hesar „plattu vamsittigheit- inar“ sum Elis og melis og Kári og hárið. Tað er mangan so skithytt, at tað ger, at fólk beinleiðis gevast at lurta eftir slíkum.

Hatta kundi annars verið ein frálík sending. Men tað krevur, at lúkað verður í tí, sum lisið verður upp. So kunnu tit sjálfandi siga, at tað er ikki meira enn so, sum kemur inn. Til tað er at siga, at um so er, er tað harmiligt, og kanska júst tí, at eingin longur timir at fáast við hatta meira.

Og tó. Ikki hevur tað altið verið fatanin, at so lítið verður sent. Heldur hevur ein høvdi, at tað kemur so nógv, at ikki alt sleppur við.

Vælsignaður Elis. Hatta, tú las leygarmorgunin 13. januar kundi gott verið blakað burtur. Tað hevði verið ivaleyst - og nógv betri fyr sendingina - at tú bara nevndi lagið, sum ynskt var, og so spældi tað. Royn tað eina aðra ferð. Um tú heldur -, at tað er stuttligt at koma við soverðnum tvætti, so tú um tað. Men tað eru rættliga nógv fólk, sum við tíðini eru farin at halda, at tú átti at vanda sær betur um tað, tú bert fram í hasum sendingunum. Sum jóla- maður í barnaútvarpinum ella íllmannaður á palli ert tú finur. Men at koma við slíkum tvætti í útvarpi, fólk hava góðið fyr, er ov nógv.

Prinsipielt í nýggja orðabók in s. 548) er eg í móti sensuri (sama orðabók s. 109). Men tað eru tó ávisar útgávur, bæði á prenti og plátu, sum ikki skuldu verið komnar. Og als ikki fingið pláss í útvarpinum. Tað er rætt og slætt so vánaligt, at tað er háðan av fólk, at senda slíkt.

Tað eru eisini sendingar av hasum slagnum, í útlendskun útvarpi. Men eg má viðganga, at slíkt tvætti

havi eg enn ikki høvdi í til dømis Danmarks Radio. Men her tykst alt at bera til. Tit vinna einki við at lata sendingina fara fyr einki av slíkum ólíkindum. Roynið heldur at hækka stóðið við at sálða frá. Tað ber væl til at fáa plátuynskini við kortini.

Og er neyðin tann, at tit ikki fáa fylt tíðina út, hevur ikki verið ókent at...“ leggja eitt lag á, meðan vit biða.

Edvard í Skorðini Joensen

Sethús til sølu

Sethús, matr. nr. 6 m, Hósvík verða við hesum lýst til sølu.

Grundtøki: 616 m²
Húsavídd: 120 m² í tveimum hæddum
Byggiár: 1987

Áhugað kunnu venda sær til deild bankans í Vestmanna, tlf. 24147.

FØROYA BANKI

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum, Íslandsvegur 10 B, er opin mánadag-friggjadag frá kl. 9-12 og 13-15. Telefon 17597 Telefax 13609. Skrivtelefon, ring 0032 og bið um 16929 ella 10714.